Akadálymentes weboldalak (Edelényi Zsolt)
1. forduló

Ismertető a feladathoz

A feladatokat az alábbi olvasmányok nélkül is teljes mértékben meg lehet oldani, de, ha van kedved hozzá, ezek az angol nyelvű írások körüljárják a héten érintett témákat:

- 1. https://www.w3.org/WAI/intro/captcha.php/
- 2. https://christinaworkman.ca/wp-content/uploads/2020/09/Accessible-Websites-Benefit-Everyone.pdf

Tekintettel arra, hogy egy választ sem rögzítettél az alábbi feladatlapon, ebben a fordulóban a kitöltésére rendelkezésre álló idő teljes egésze, azaz 10 perc került rögzítésre mint megoldáshoz felhasznált idő.

1. feladat 0 / 5 pont

Captcha

Gábor és Edina és több olyan gyereket tanít, akinek tanulási részképesség-zavara van: diszlexia, diszkalkulia, diszgráfia. Különösen a diszlexiások vannak sokan, akik számára az olvasás nehezebb, mint az átlag embernek. A diszlexia ráadásul nem is fogyatékosság, és elég gyakori a felnőttek körében is.

Előzetesen már átnéztek néhány e-learning honlapot, és kiválasztották az egyik legjobbat, amit megmutatak az egyik diszlexiás tanítványuknak is, aki elkezdte önállóan a regisztrációt. Arra számítottak, hogy az oldal alján lévő captchát nem lesz képes kitölteni, hiszen az sokszor nekik is nehéz, hát még annak akinek olvasási nehézségei vannak.

A diszlexiás tanítvány azonban el tudta küldeni az űrlapot önállóan is. Megkérdezték, hogy könnyű volt-e kitölteni a captchát. "Milyen captchát" – kérdezte a tanítvány. Meglepődtek: eddig minden regisztrációs űrlapon volt captcha. Nem tudták: a captcha hiánya vajon felelőtlenség? Netán már elavult, ezért nincs rá szükség? Az alábbi válaszokból kettő helyes, és elég egyet megjelölni a pontszerzéshez.

- Aki kihagyja az űrlapról a captchát, az rengeteg robot feliratkozást kap, amelyeket egyenként törölgetnie kell.
- ✓ Megfelelő alkalmazással biztonságosan kiszűrhető a robotfeliratkozás anélkül, hogy a felhasználónak ki kellene töltenie egy mezőt. Mivel a felhasználó erről nem is tud, fel sem merül az akadálymentesség kérdése.
- A captcha megléte igazából lényegtelen. Csak a felhasználók kedvvéért szokták feltenni, mert így többen töltik ki az űrlapot.
- A mobiltelefonon felesleges a captcha, mert ezek már olyan modern eszközök, hogy innen nem jöhet robot feliratkozás.
- A világon egyetlen egy akadálymentesre fejlesztett captcha létezik, amelynek az ára meglehetősen borsos (\$20 000).
- A képfelismerésen alapuló, sokak által kitölthetetlen vagy nehezen kitölthető captchák elvesztették hatékonyságukat, ezért értelmetlen alkalmazni őket.

Magyarázat a megoldáshoz

2. feladat 0 / 5 pont

Akadálymentesség nem fogyatékosoknak

Gábor és Edina a barátai körében is népszerűsítették azokat az e-learning honlapokat, amelyeket kisebb-nagyobb fogyatékossággal élő tanítványaik sikerrel használtak. A barátaik pedig több alkalommal megköszönték ezt. Elmondták, hogy ezeket a honlapokat ők is eredményesebben tudták használni.

Az alábbi listában 3 olyan valós helyzetet írunk amikor egy átlagember is profitálhat abból, hogy a honlapot a Web-akadálymentesítési irányelvek (WCAG) szerint készítették. Ha az adott szituációban nem lenne a honlap akadálymentes, akkor nagyobb valószínűséggel hagynák el az oldalt. Elég egy ilyen szituációt megjelölni a háromból, a többi eseten ajánlatos egy jót nevetni.

- Egy embernek eltörött a jobb keze, és a bal kezével használta az egeret. Ilyenkor az ember magától tükörben használja a kezét: jobb helyett balra mozdul. Az akadálymentes honlapon be lehetett állítani, hogy az egér mozgását tükrözze, így képes használni azt.
- Egy embernek mindkét füle sípolt, és az e-learning videókat nem tudta hallgatni, de az

akadálymentes honlapon volt felirat, így nem kellett emiatt szüneteltetnie a tanulást.

- Egy ember egész nap nem evett, és az éhségtől már alig látott, de még valamit meg akart nézni a weben. Az akadálymentes honlapon a betűket könnyen el tudja olvasni, mert felnagyítja ötszörösére.
- Egy ember gyötrő fejfájással megy haza. A weboldalon keresne valamit, de csak a sliderek mozognak; keresi, de nem találja a menüt, közben széthasad a feje. A konkurencia akadálymentes weboldalára megy, ahol végre nem mozog semmi és még jól látható keresőmező is van, ezért a menüre sincs szüksége, mert pillanatok alatt megtalálja azt, amit keresett.
- Egy ember COVID19 miatt karanténban van otthon. Nem érzi a szagokat és ráadásul még a keze is remeg. Az akadálymentes honlapon képes egér használata nélkül, kizárólag csak a billentyűzet segítségével is navigálni.
- Egy embernek begyulladt a szeme, nem tudta a kontaktlencséjét betenni, és még tartalékszeművege sem volt. Mivel az akadálymentes honlapon van fókuszállítási lehetőség, így be tudta állítani, hogy az életlent is élesen lássa.
- Egy ember összeveszett a főnökével és az interneten rákeresett arra, hogy "bosszú". Egy akadálymentes honlapot talált, amelyen volt bosszúállítási lehetőség, így gyorsan be tudta állítani a megfelelőt.

<u>Vissza a kategóriáimhoz</u>

Akadálymentes weboldalak (Edelényi Zsolt)

2. forduló

Ismertető a feladathoz

A feladatokat az alábbi olvasmányok nélkül is teljes mértékben meg lehet oldani, de, ha van kedved hozzá, ezek az angol nyelvű írások körüljárják a héten érintett témákat:

- https://www.w3.org/WAI/tutorials/images/
- https://www.w3.org/WAI/tutorials/forms/

A feladatoknál a több helyes válasz közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

Tekintettel arra, hogy egy választ sem rögzítettél az alábbi feladatlapon, ebben a fordulóban a kitöltésére rendelkezésre álló idő teljes egésze, azaz 10 perc került rögzítésre mint megoldáshoz felhasznált idő.

1. feladat 0 / 5 pont

Fizetési módok

Gábor és Edina tanítványai közül az egyik vak kislány szerette volna kipróbálni az online nyelvtanulást. A képernyőolvasójával rá is ment az e-learning honlapra, majd önállóan megrendelte a a tanuláshoz szükséges terméket, sőt, még a fizetést is önállóan intézte. Gáborék nézték a honlapot, és nem értették, hogyan tudta megoldani magától. A fizetési módok képei ott voltak ugyan, de miből tudta meg, melyik kép mit jelent? Együtt átolvasták képernyőolvasóval a honlapot. Tapasztalták, hogy a képernyőolvasó felolvasta az összes fizetési módozatot annak ellenére, hogy a képernyőn csak a fizetési módok logói voltak láthatók. Gábor utánanézett, hogy mi a titka ennek. Három megoldás elfogadható, de elég egy a pontszerzéshez.

- A fizetési módokhoz különleges alkalmazásokat írtak a látássérültek segítségére. Minden egyes fizetési módhoz a saját sokszor fizetős alkalmazását illesztették be.
- A képernyőolvasó program felolvasta a logókon található szöveget.
- A fizetési módok képeinek neve maga a fizetési mód volt pl. mastercard.jpg.
- A linkekben elhelyezett logókhoz a elem alt attribútumába beleírták a fizetési mód nevét pl alt="mastercard".
- A fizetési módokat háttérképként tették be, a link aria-label attribútuma pedig tartalmazta a fizetési mód nevét.
- A kislánynak megvolt a képernyőolvasókhoz letölthető fizetés kiegészítő modul (payBlind®).
- A fizetési mód neve benne volt a link nevében, azonban a link nevét a képernyőn kívüli régióba mozgatták, így nem volt látható.

Magyarázat a megoldáshoz

2. feladat 0 / 5 pont

Z(űrlapok)

Egy vak tanítványuk mégsem tudta használni ezt az e-learning oldalt. Egy csodálatosan megjelenő, egyszerűnek tűnő űrlapot kellett volna kitölteni. Gáborék jól láttak mindent, nem értették a dolgot. A tanítvánnyal együtt hallgatták, mit beszél a képernyőolvasó. Illetve hallgatták volna, de az űrlapból semmit nem olvasott fel. Olyan volt, mintha nem is lenne ott űrlap.

Hogyan kellett volna az űrlapot létrehozni, hogy a képernyőolvasó is könnyen értelmezhette volna? Az alábbi lista három olyan megoldást is tartalmaz, amely része egy akadálymentes űrlapnak. A három megoldásból elég egyet választani.

- Szükséges, hogy az űrlap beviteli mezői között billentyűzet segítségével lehessen navigálni.
- Az űrlap összes elemét az aria-label elemmel kellett volna ellátni.
- A képernyőolvasó beolvasta, csak a látássérültek általában értelmükben is korlátozottak, ezért nem értette meg, hogy ez egy űrlapmező, amit ki kellene tölteni.
- A honlapot úgy kellett volna fejleszteni, hogy egy ingyenesen hozzáférhető jQuery modul is telepítve legyen rajta.
- Minden mezőt <div> elemmel kell megadni, és megfelelő WAI-ARIA attribútumokkal ellátni.
- Épp ellenkezőleg: Az űrlap elemeit a HTML szabványban megadott elemekkel (<input>, <select>, stb.) adjuk meg.
- 🗹 Az összes szabványos űrlap elemhez megfelelő címkéket kell rendelni.

Akadálymentes weboldalak (Edelényi Zsolt) 3. forduló

Ismertető a feladathoz

A feladatokat az alábbi olvasmányok nélkül is teljes mértékben meg lehet oldani, de, ha van kedved hozzá, ezek az angol nyelvű írások körüljárják a héten érintett témákat:

- https://www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques/general/G65.html
- https://www.w3.org/WAI/media/av/captions/

A feladatoknál a több helyes válasz közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

Tekintettel arra, hogy egy választ sem rögzítettél az alábbi feladatlapon, ebben a fordulóban a kitöltésére rendelkezésre álló idő teljes egésze, azaz 10 perc került rögzítésre mint megoldáshoz felhasznált idő.

1. feladat 0 / 5 pont

Navigáció

Gábor és Edina egyik tanítványa önállóan használt egy e-learning honlapot. Örömmel kattintgatott és láthatóan élvezte. Azért is volt ez csodálatos, mert a kisfiú enyhén értelmi fogyatékosnak számított. Iskolába járt a többiekkel, de a tanulás nehezebben ment neki, ezért korrepetálni kellett.

Leültek a tanítványuk mellé, hogy felfedezzék, mitől olyan jól kezelhető a honlap. A könnyű navigálhatóságnak az okaként azt látták, hogy alig használja a menüket, hanem a fejléc és a fő tartalom között található sorban lévő linkeket kattintgatja előszeretettel. Örömmel írták fel az újabb akadálymentesítő megoldást, amit majd a saját e-learning programjukba beilleszthetnek. Mi ez?

A feladatnál a két helyes válasz közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

- Ez a program specialitása volt: a felhasználóra személyre szabottan javasolta a következő oldalt.
- Ez a kenyérmorzsa, amely megmutatja a kezdőlapról kiindulva, hogyan jutunk el az adott oldalig.
- Ez a kiflimorzsa, amely egy sötét sáv a képernyő közepén, és listázza az eddig bejárt útvonalakat, melyre bármikor visszamehetünk.
- Ez a zsemlemorzsa, olyan navigációs sáv, amely segít visszalépni az előző oldalra, hogy onnan máshová tudjunk továbblépni.
- Ez a navigációs terület segít megérteni, milyen a szerkezete a weboldalnak. A kezdőlaptól kiindulva linkek és elválasztó karakterek jelzik, hogyan jutott el az adott oldalra.
- Ez a fornettinek nevezett navigációs eszköz minden weboldalnak egy alternatív nevet ad, amelyet a felhasználó könnyen megjegyez.

Magyarázat a megoldáshoz

2. feladat 0 / 5 pont

Videók

Gábor és Edina tanítványai közt egyre nagyobb siker lett az e-learning. Már kezdenek rájönni arra, hogy melyek a tanítványok által is használható weboldalak, és melyekkel nem érdemes foglalkozni.

Azonban egyszer nekik is meglepetést okozott, hogy az egyikőjük azt mondta az egyik legjobb oldalról, hogy ő bizony nem használja, mert szerinte az kukába való.

Gábor és Edina tágra nyílt szemmel hallgatták őt. Szerintük az egyik legjobb e-learning oldalról van szó. A tanítványnak pedig semmilyen fogyatékossága sem volt. Egyedül abban volt más, hogy az egyik fülével nem hallott.

Amikor utánajártak az internetezési szokásainak, kiderült, hogy a tanítványuk a tömegközlekedési eszközön utazva, a tabletjén szeret tanulni. Ott szokta az e-learning honlapra feltett videókat megnézni. Mi lehetett az oka, hogy a buszon mégsem tudta használni?

A feladatnál a két helyes válasz közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

- A weboldalt csak felár ellenében lehet mobilnetről használni.
- A videók nagyon akadoztak a metrón.
- Nagy a háttérzaj, a videón pedig háttérzene is szól, ezért fülhallgatóval sem lehet érteni a szöveget.
- Mivel fél fülére nem hallott, nem használt fejlhallgatót, felirat pedig nem volt a videókon.
- A videók apró részleteket tartalmaztak, amelyek nem látszódtak a mobiltelefonon.
- Egyes városokban tiltott a mobiltelefonozás a járműveken.
- A videó felirata nem volt állítható méretű, a mobiltelefonon pedig nem látta az apróbetűket.

Akadálymentes weboldalak (Edelényi Zsolt)

4. forduló

Ismertető a feladathoz

A feladatokat az alábbi olvasmányok nélkül is teljes mértékben meg lehet oldani, de, ha van kedved hozzá, ezek az angol nyelvű írások körüljárják a héten érintett témákat:

- https://akadálymentes-honlap.hu/cikkek/akadálymentességi-teszt-gyorsan/
- https://w3c.github.io/low-vision-a11y-tf/requirements

A feladatoknál a több helyes válasz közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

Tekintettel arra, hogy egy választ sem rögzítettél az alábbi feladatlapon, ebben a fordulóban a kitöltésére rendelkezésre álló idő teljes egésze, azaz 10 perc került rögzítésre mint megoldáshoz felhasznált idő.

1. feladat 0 / 5 pont

Képernyőolvasó

Gábornak és Edinának volt több tanítványa, akik képernyőolvasót használtak. Közülük a legtöbbjük vak, de volt néhány gyengénlátó, sőt egy siket is, aki a képernyőre írattata ki a felolvasott szöveget. Több e-learning honlapot megmutattak nekik, többnél elakadtak már a kezdőlapon, azonban az egyiket feltűnően hosszú ideje használták gond nélkül. Nagyon kíváncsiak voltak arra, hogy mi a használható honlap titka, ezért együtt nézték meg a e-learning felületet. Közben együtt hallgatták a képernyőolvasót. Az alábbi listából három az ő tapasztalatuk, a többi pedig csak kitaláció.

A feladatnál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

- Volt rajta sárga körben három pötty. Amikor aktiválták, megjelent nekik az akadálymentes verzió, amit nagyszerűen tudtak használni.
- Az oldalon logikus és hierarchikus címsorszintrendszer volt, ami érthetővé tette számukra az oldal tartalmát.
- A linkek és gombok mindegyikét tudták működtetni aktiválni az enter billentyűvel.
- Mire eddig a honlapig eljutottak, megtanulták végre használni a képernyőolvasót.
- Minden HTML elem kapott egy ARIA attribútumot, amit a képernyőolvasók hibátlanul tudnak értelmezni.
- A weboldal vezérlőelemein végig tudtak haladni egér használata nélkül, csak a billentyűzet segítségével.
- Az oldalt kifejezetten vakoknak fejlesztették.

Magyarázat a megoldáshoz

2. feladat 0 / 5 pont

Látásproblémák

A sikeres képernyőolvasás után Gábor és Edina igencsak elcsodálkozott, amikor látó tanítványaik szomorúan jöttek hozzájuk, hogy önállóan képtelenek használni ugyanazt a honlapot. Ezek után körbekérdezték őket, hogy felderítsék az okát. Kiderült, hogy szinte mindegyiküknek van valamilyen látással kapcsolatos problémája. Az egyik színtévesztő volt, a másik fényérzékeny, de volt egy gyengénlátó, és egy színvak is., Mindegyik olyan látási sajátosság, amellyel rengeteg ember él együtt, viszont nem szükséges a képernyőolvasó használata.

Odaültek melléjük, hogy megfigyeljék, miképp interneteznek az asztali számítógépen, mire lesz érdemes odafigyelni majd akkor, ha saját e-learning honlapot fognak fejleszteni.

Melyik az a három akadálymentességi kritérium, amely a különböző látásproblémákkal rendelkezők számára is lehetővé teszi a weboldal használatát?

A feladatnál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

- A böngészővel felnagyították a weboldalt, és a szöveg így is olvasható maradt, nem folytak ki a betűk az oldalról, nem takarták el egymást.
- A sárga alapon 3 pöttyös gomb megnyomásával fekete alapon sárga betűk jelentek meg, amit ők jól el tudtak olvasni.
- A sárga alapon 3 pöttyös változatnál az is fontos, hogy eltűnjenek a weboldalról képek, amelyek nagyon zavarják őket.
- A linkek nemcsak más színnel voltak megkülönböztetve a szövegtől, hanem más módon is.
- Amikor egy betű fölé vitték az egeret, az hatszorosára növekedett, így könnyedén el tudták olvasni.
- Nem volt elválasztva egyetlen egy szó sem.
- A böngésző nagyításával kétszeresére felnagyítva nem jelent meg a vízszintes görgetősáv, hanem a szöveg több sorba tördelődött, és így már könnyebben tudták elolvasni.

Vissza a kategóriáimhoz

Akadálymentes weboldalak (Edelényi Zsolt) 5. forduló

Ismertető a feladathoz

A feladatokat az alábbi olvasmányok nélkül is teljes mértékben meg lehet oldani, de, ha van kedved hozzá, ezek az angol nyelvű írások körüljárják a héten érintett témákat:

- http://www.w3c.hu/forditasok/WCAG20/#time-limits
- http://w3c.hu/forditasok/WCAG20/#minimize-error

A feladatoknál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

Tekintettel arra, hogy egy választ sem rögzítettél az alábbi feladatlapon, ebben a fordulóban a kitöltésére rendelkezésre álló idő teljes egésze, azaz 10 perc került rögzítésre mint megoldáshoz felhasznált idő.

1. feladat 0 / 10 pont

Animáció

Gábor és Edina néhány tanítványa nagy kedvet érzett a programozáshoz. Elhatározták, hogy sikerélményhez juttatják őket, mert Magyarországon van már profi e-learning felület a programozáshoz.

Ki is próbáltak egyet, és elhatározták, hogy ezt fogják ajánlani. Azonban a tanítványuk küszködött vele, és végül elment a kedve az egésztől. Elhatározták, hogy leülnek vele a weboldal elé, hátha rájönnek, miért nem megy neki. Már percek óta figyelték őt, mikor rájöttek arra, hogy minden oldalon van valami pulzáló, mozgó elem, és ott vannak a színes hirdetések is. Valószínű ezek az animációk elveszik a gyermek figyelmét, és nagyon hamar már nem is tudja, hol tartott.

Gábor és Edina elgondolkodtak: Vajon a mozgó, villogó elemeket teljesen száműzni kell a honlapról? Vagy csak valami akadálymentes megoldást kellene rá kitalálni? Az alábbi válaszok közül kettő teljesíti a WCAG sikerkritériumát, a többi szükségtelen vagy értelmetlen.

A feladatnál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

~	A 3 másodpercnél tovább tartó animációkhoz egy leállító és újraindító gombot rendelünk hogy ki lehessen kapcsolni.
	Az akadálymentes weboldalakon tilos színes reklámot megjeleníteni, kivéve az
	akadálymentes honlapot reklámozó bannereket.

Az akadálymentes weboldalakon tilos olyan mozgó reklámot megjeleníteni, amelyiken a
kép nem változik.

~	A mozgó animációk egy gombbal megállíthatók, vagy csak egy gomb megnyomásár
	indulnak el.
	indulnak el.

A mozgó animációkat úgy kell megtervezni, hogy a fő tartalomra koncentrációt segítsék.

Akkor szabályos, ha egy animált smiley megjelenik jobb oldalt alul, amire kattintva
minden visszafelé kezd mozogni, amíg el nem éri a kiindulási állapotot.

Magyarázat a megoldáshoz

2. feladat 0 / 10 pont

(Z)űrlapok másodszor

Az űrlapokkal ismét elakadt néhány tanítvány. Gábor és Edina velük együtt nézegetik az űrlapot, és nem értik, hogy miért nem működnek. Őszinte csodálkozással kérdezik: "De hát ott van a mező felett, hogy hibás az adat és javítsd ki. Hogyhogy nem látod?" A gyerekek ezek után már látják, de mégsem tudnak tovább haladni: "De mi hibás benne?" - kérdezik.

Edina és Gábor utánajárnak, mit ír erről a WCAG. Kiderül, hogy az egyik akadálymentességi irányelv szerint segíteni kell a felhasználókat a hibák elkerülésében és javításában. De hogyan?

Az alábbiak közül 3 olyan technika található, amelyet a WCAG elfogad. Elég egyet bejelölni a pontszerzéshez.

A feladatnál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helves megoldás is meg lett

	ölve!
✓	Egy jól látható előugró ablakba kell kiírni a hibákat.
	A hibákat addig kell megmutatni, amíg a felhasználó nem nyomja meg a küldés gombot.
	Épp ellenkezőleg: a hibákat a küldés gomb megnyomása után szabad csak megmutatni.
	Az akadálymentes űrlapokon szükséges, hogy a hibás mezőt két különböző színű villogó fénnyel jelezzék.
✓	A hibákhoz javítási megoldásokat is rendelkezésre kell bocsájtani pl hiányzik a @ jel az email címből.

formátumban fogad el a program.

A mezőkhöz súgók tartozzanak, ahol pontosan le van írva, milyen adatot, milyen

6. forduló

Ismertető a feladathoz

A feladatokat az alábbi olvasmányok nélkül is teljes mértékben meg lehet oldani, de, ha van kedved hozzá, ezek az angol nyelvű írások körüljárják a héten érintett témákat:

- https://www.w3.org/TR/mobile-accessibility-mapping/
- http://www.w3c.hu/forditasok/UNDERSTANDING-

WCAG20/complete.html#minimize-error-cues

A feladatoknál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

Tekintettel arra, hogy egy választ sem rögzítettél az alábbi feladatlapon, ebben a fordulóban a kitöltésére rendelkezésre álló idő teljes egésze, azaz 10 perc került rögzítésre mint megoldáshoz felhasznált idő.

1. feladat 0 / 10 pont

Mobiltelefon

Gábor és Edina egyik tanítványa annyira megszerette az e-learninget, hogy otthon is szerette volna használni a felületet. Viszont otthon csak mobiltelefonja volt, míg Edináéknál asztali gépen tanult. Nagy csalódás érte őt, mert mobiltelefonon valahogy egyáltalán nem tudta működtetni, pedig azon is ugyanolyan jól nézett ki. Melyek azok a feltételek, amelyek hiánya akár teljesen megakadályozhatja a mobiltelefonon történő használatot.

A feladatnál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

- A linkeket legalább két különböző módon meg kell különböztetni a környező szövegtől, hogy a felhasználónak egyértelmű legyen, mit kell megérinteni a navigáláshoz.
- Az akadálymentes honlap mobilváltozatának érzékelnie kell, ha a felhasználó leesik a lépcsőn és meg kell kérdeznie, mit segíthet.
- A kattintható elemeknek legalább 44 px szélesnek és magasnak kell lennie.
- 🗹 A mobiltelefonon ugyanazoknak a funkcióknak kell szerepelni, mint az asztali verzióban.
- A mobiltelefonon nagyíthatónak kell lennie a betűknek anélkül, hogy görgetni kellene.
- A mobiltelefonon lévő szöveget annyira nagyíthatóvá kell tenni, hogy csak egyetlen egy betű legyen látható a telefonon.

Magyarázat a megoldáshoz

2. feladat 0 / 10 pont

Harmadszor is (z)űrlapok

Valaki mindig elakad az űrlapokkal, ezért Gábor és Edina folytatta a WCAG tanulmányozását: hogyan is kell úgy űrlapot készíteni, hogy mindenki használni tudja? Jelen esetben ismét a képernyőolvasót használók kértek segítséget. A képernyőolvasó beolvasta, hogy űrlap mezőt kell kitölteni, de hogy mit kell beleírni, azt már nem. A látásérült végiglépkedett az űrlap összes mezőjén, de a képernyőolvasó csak néhánynál mondta be, mit írjon a beviteli mezőbe. Ráadásul az űrlap végén a beküldés gombot sem találta meg.

Gábor és Edina mondták, hogy a látóknak minden kitünűen érthető. Mi lehet akkor a probléma ezzel az űrlappal?

A feladatnál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

- Az űrlapnak nem voltak címkéi, csak a placeholder attribútumba helyeztek el egy rövid szöveget.
- Az űrlap mezői csak képek voltak.
- Az űrlap mező <div> elemben voltak.
- A tanítványok megviccelték a tanáraikat. Amikor a beviteli mezőt olvasta volna fel, lehalkították a számítógépet.
- A beküldés gomb disabled attribútumú volt, ezért a képernyőolvasó nem vezérlőelemként kezelte.
- Nem felhasználói űrlapra kerültek, hanem egy professzionális robotfogó oldalra.

Ismertető a feladathoz

A feladatokat az alábbi olvasmányok nélkül is teljes mértékben meg lehet oldani, de, ha van kedved hozzá, ezek az angol nyelvű írások körüljárják a héten érintett témákat:

- http://www.w3c.hu/forditasok/WCAG20/#visual-audio-contrast
- https://www.w3.org/WAI/fundamentals/accessibility-usability-inclusion/

A feladatoknál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

Tekintettel arra, hogy egy választ sem rögzítettél az alábbi feladatlapon, ebben a fordulóban a kitöltésére rendelkezésre álló idő teljes egésze, azaz 10 perc került rögzítésre mint megoldáshoz felhasznált idő.

1. feladat 0 / 10 pont

Kontrasztarány

Gábor és Edina nagyon örültek, amikor ráakadtak egy kimagaslóan profi matekot tanító honlapra. Örömüket keserűség váltotta fel, amikor kiderült, hogy a tanítványaik közül többen képtelenek használni. Ráadásul olyan egyszerű ok miatt, hogy a háttérképen a vonalak és a betűk teljesen összefolynak. Igaz, hogy Gábor is Edina meresztették a szemüket, hogy el tudják olvasni, sokan azonban egyszerűen képtelenek voltak erre. Ezért utánanéztek, hogy milyen módon kell a szöveg és a háttér kontrasztját biztosítani, ha majd egyszer azt szeretnék, hogy a saját e-learning oldalukat a legtöbb ember képes legyen olvasni, lehetőleg könnyen, a szemek erőltetése nélkül. A WCAG erre is iránymutatást adott, amely szerint több módon biztosítható a megfelelő kontraszt.

A feladatnál a két helyes válasz közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

- Olyan háttérképet kell választani, amely úgy helyezkedik el a szöveg alatt, hogy a szöveghez megfelelő kontrasztarányt ad.
- Egy külön programot kell írni, hogy a szöveg színe és a háttérszín bármikor bármire átállítható legyen.
- A szöveget egyszínű, kontrasztos háttérrel kell kiemelni a képből, és így jól láthatóvá tenni minden méretű és felbontású megjelenítő eszközön.
- A szöveg mögé nem rakunk képet.
- A képet egy gombbal változtathatóvá vagy eltüntethetővé tesszük.
- A szöveg mellé egy jól látható nyilat teszünk, hogy felhívjuk a figyelmet arra, hogy ott szöveg van.
 - A szöveg betűinek a betűszínnel ellentétes színű kontúrt adunk, hogyha a színe nem is, de legalább a körvonala megfelelő kontrasztú legyen.

Magyarázat a megoldáshoz

2. feladat 0 / 10 pont

Használhatóság és akadálymentesség

Gábor és Edina egyik tanítványa örömmel indult neki feltérképezni egy e-learning honlapot. Lelkesen újságolta nekik, hogy ilyen jó honlapot még nem talált.

Első ránézésre megállapították, hogy valóban nagyon érthető és áttekinthető, könnyen használható. Sok weboldal úgy néz ki mint egy bonyolult műszerfal. Ez az oldal azonban jól tagolt volt, az érinthető gombok egyértelműen jelölve voltak, és megfelelő kontrasztúak és nagyságúak is voltak.

Gábor és Edina azon törték a fejüket: vajon mi a titka a tanítványuk elégedettségének? Ez lenne a UX vagy UI? Netán az egyetemes tervezés? Vagy egyszerűen csak az akadálymentességről van szó? Szerették volna megtudni a titkot, hogy az ő e-learning honlapjuk is hasonló örömöt váltson ki sok emberből.

A feladatnál a helyes válaszok közül elég egyet bejelölni a pontszerzéshez, helytelen válasz esetén azonban nem jár pont akkor sem, ha mellette helyes megoldás is meg lett jelölve!

- A használhatóságnak semmilyen köze nincs az akadálymentességhez. A használhatóság az átlagembereknek készült honlapokra vonatkozik, az akadálymentesség pedig a fogyatékossággal élők által használt weblapokra.
- Épp ellenkezőleg: a használhatóság lényege, hogy a weboldal könnyen használható legyen. Mivel a Web-akadálymentesítési irányelvek betartása nemcsak a fogyatékossággal élők számára teszi használhatóbbá a weboldalt, ezért veszik sokszor figyelembe.
- Az ISO 9241-11 szerint a használhatóság célja, hogy egy meghatározott embercsoport könnyen és megelégedéssel férjen hozzá a tartalomhoz. Ezek szerint nem feltétlenül kell gondolni a fogyatékossággal élőkre.
- A használhatóság egy nagyon tág, elvont fogalom. Mindenki szerint mást jelent. Éppen ezért a legjobb megoldás, ha vita nélkül elfogadjuk a webfejlesztő véleményét.
- Lehet, hogy egy honlap használható egy speciális csoport számára, de nem boldogul vele mindenki. Aki a legtöbb internetezőszámára szeretné használhatóvá tenni a honlapját, és élményt szeretne nyújtani, az a megvalósítást az univerzális tervezés módszerével kezdi.
- Az univerzális tervezés egy katyvasz. Ami mindenkinek jó, az senkinek sem jó. Csak azok számára szabad tervezni, akik valóban használni fogják a honlapot.

<u>Vissza a kategóriáimhoz</u>